

60 ГОДИНИ ДОКЛАДИ НА БАН И ПЕЧАТНИЦА НА БАН

ИЗЛОЖБА ЗА ДВОЕН ЮБИЛЕЙ

Акад. Ячко Иванов, E-mail - baspress@abv.bg

Академичното издателство „Проф. Марин Дринов“, чиято история започва от далечната 1870 г., когато Българското книжовно дружество (БКД) в Браила (печатница „Триъгълник“) започва издаването на своето Периодическо списание, на 17 декември 2007 г. откри изложба, посветена на 60-годишнината на *Доклади на БАН* (Comptes Rendus) и на Печатницата на Българската академия на науките.

Още през 1946 г. акад. Георги Наджаков прави предложение пред Ръководството на Академията да се издава списание на Природо-математическото отделение на БАН. Предложението е прието — на него и на акад. Л. Чакалов е възложено да разработят проект за издаване на Comptes Rendus на Природо-математическия клон. През същата 1946 г. следват няколко заседания на Ръководството на БАН на които:

- Акад. Г. Наджаков прочита изработения от него и Л. Чакалов проект за издаване на Comptes Rendus (прот. 7 от 15.II.1946 г.);
- За издаване на Comptes Rendus, според представена приблизителна сметка, са предоставени 800 000 лв. (прот. № 9 от 22.III. 1946 г.);
- За редактор на Comptes Rendus на Природо-математическия клон се избира Г. Наджаков (прот. 13 от 10.V.1946 г.);
- Определя се, че научните съобщения в Comptes Rendus се редактират от избрани от клоновете редактори и се печатат по изработени от клоновете правилници (прот. 15 от 31.V.1946 г.);
- За издаване на Comptes Rendus е отредено едно помещение (прот. № 9 от 4.I.1947 г.).

След тази подготовка започва набирането на научни съобщения за Comptes Rendus, тяхното редактиране и през януари 1948 г. в Държавната печатница е отпечатан първият брой на списанието.

В изложбата са представени екземпляри от отделни годишнини, в т.ч. и екземпляр от първата книжка на Comptes Rendus. Днес списанието е едно от най-престижните български списания и е наредено в библиотеките на много чуждестрани университети и научни институции. Сред имената на главните редактори на *Доклади на БАН* четем тези на академиците Г. Наджаков, Л. Кръстанов, Б. Петканчин, Хр. Я. Христов, Г. Близнаков, Д. Мишев и Е. Головински. От 2006 г. е възстановена традицията и главен редактор на *Доклади на БАН* е председателят на Отделението за природо-математически и инженерни науки акад. Тодор Николов, чиято е и заслугата в редакционния съвет на списанието да бъдат привлечени такива световноизвестни учени като акад. Ж. Алфьоров (Русия), проф. К. Биндер (Германия), проф. Дж. Бордайн (Канада), проф. Л. Д. Ланг (Белгия), проф. Т. Тадрос (Англия) и др.

След пренасянето на Българското книжовно дружество в София изданията му са печатани безплатно в Държавната печатница. Пак там са печатани изданията и след осъществяване мечтата на създателите на БКД „...щото не подир много време да се преобърне то в действителна Българска Академия на наук и да стане един от най-великолепните всенародни храмове на българската наука...“, т.е. след 1911 г., когато БКД е преименувано в Българска академия на науките.

Търсейки началото на издаването на научната продукция на БАН, откриваме в Дневник 436 за заседанието на 19 май 1947 г. запис: „Тъй като словослагателното отделение на Академичната печатница е вече готово, реши се една комисия от представители на клоновете да прегледа одобрените за печат материали и да установи реда за публикуването им“. Тогава е положено началото на самостоятелното книгопечатане в Българската академия на науките. Многобройни са интересните издания, излезли от машините на печатницата.

На изложбата, посветена и на 60-годишнината на печатницата на БАН, са представени интересни издания, печатани в нея като: „Български народни приказки“, „Чипровски килими“, „Медни съдове“, „Болонски псалтир“, „Климент Охридски. Събрани съчинения“, „Рилски глаголически листове“, съвместни издания на БАН с Харковския държавен университет — „Дриновският сборник“, „Марин Дринов — историк и обществен деец“, „Антропология на населението на България в края на XX век“ и др.

Представено е и *Списание на БАН*, започнало да излиза след преименуването на БКД в Българска академия на науките и явяващо се наследник и продължение на мисията на *Периодическо списание на Българското книжовно дружество* — „подробно изложение на всичко онова, което ще съдържат“ в БАН. Наред с имената на главните редактори на *Списание на БАН* академиците Т. Павлов, П. Динев, Г. Бринков, Л. Желязков и Я. Иванов, са показани онези родолюбиви българи, като Васил Стоянов и Тодор Пеев, Александър Теодоров-Балан, Димитър Моллов и Иван Пеев-Плачков, които имат изключителни заслуги *Периодическо списание* да излиза съответно в периода 1870—1890 г. и 1900—1940 г.

Днес, след преодоляване на кризата в трудните години на прехода, от печатницата на БАН тръгват към читателите у нас и в чужбина годишно между 100 и 150 заглавия на книги и монографии в обем от над 1600 издателски коли и тираж 36 800 екземпляра. Научната периодика, отпечатвана в печатницата на Академично издателство „Проф. М. Дринов“, включва повече от 50 списания и поредици на институти на БАН, университети и други организации с обем надвишаващ 1000 издателски коли и над 38 000 екземпляра.

Представените в изложбата материали, посветени на 60-годишнината на *Доклади на БАН* и на Печатницата на БАН, са убедително доказателство, че Академичното издателство „Проф. Марин Дринов“ със своята печатница е утвърден издателски комплекс - лидер сред издателите на научна литература у нас и със заслужен авторитет в чужбина. Доказателство за това е присъждането му на международната награда „Лидер по престиж и качество 2007“ от издателство „Actualidad“¹. Тази награда е доказателство за престижа и международното признание на Академичното издателство „Проф. Марин Дринов“.

¹ През 2007 г. испанското издателство „Actualidad“, което издава едноименното списание „Actualidad“, чества четридесетото издание на церемонията по връчването на своите отличия. В тази юбилейна година специален комитет по подбора, след подробно проучване и получаване на необходимата информация, отреди Международната награда „Лидер по престиж и качество 2007“ на Академично издателство „Проф. Марин Дринов“, София.

Тази международна награда е създадена през 1995 г., за да отличи най-добрите ръководители на фирми, които са истинските двигатели на стопанския живот и на пазарната икономика.

